

کمپارتمان

کمپارتمان از نظر آناتومیکی قسمتی از بدن است که استخوان و فاشیا را احاطه کرده است .

در بدن 46 کمپارتمان آناتومیکی داریم که 36 تای آنها در اندامها وجود دارد .

وقتی که فشار موجود در کمپارتمان از میزان طبیعی آن بیشتر شود سندرم کمپارتمان اتفاق می افتد.

انواع سندرم کمپارتمان

حاد

مزمن

در هم شکسته

سندرم کمپارتمان حاد

به صورت کاهش شدید و ناگهانی جریان خون در بافتهای دیستال محل آسیب ، که در صورت عدم درمان فوری ، منجر به نکروز ایسکمیک میگردد .

سندرم کمپارتمان مزمن

با درد ، سفتی ، حساسیت عضله یا گروه عضلانی که ورزش شدید یا تنش عضلانی در آن ایجاد عارضه کرده است مشخص میشود . در این عارضه حجم عضله در مدت کوتاهی بیش از 20٪ افزایش پیدا می کند .

سندرم کمپارتمان در هم شکسته

فشار خارجی شدید یا خرد شدن مجموعه کمپارتمان منجر به این نوع از سندرم کمپارتمان میشود. این آسیب شدید ، اثرات سیستمیک ایجاد می کند که شامل رابدمیولیز است و این منجر به نارسائی حاد کلیه و سندرم اختلال عملکرد عضوی شدید میگردد .

در نوع حاد علایم به صورت زیر است

درد عمیق ، ضرباندار و غیر قابل کنترل حتی به وسیله مخدرها این درد می تواند در اثر یکی از عوامل زیر باشد :

1- کاهش اندازه کمپارتمان عضله به علت محدودیت غلاف عضلانی و سفت شدن آن ناشی از وجود گچ یا پانسمان محدود کننده.

2- افزایش فشار کمپارتمان عضله در اثر ادم یا خونریزی یا توام با مشکلات مختلف (مثل شکستگی ، نیش مار یا سوختگی)

بیشترین نواحی درگیر شامل عضلات دست و پا می باشد فشار در یک کمپارتمان عضلانی می تواند آنقدر بالا برود که خون رسانی عضله را کاهش داده و سبب آنوکسی و نکروز عضلات اعصاب و عضلات شود اگر وضعیت آنوکسی بیش از 6 ساعت طول بکشد عملکرد عضوی به صورت دائمی آسیب می بیند .

علل سندرم کمپارتمان

1- شکستگی
2- کوپیدگی و له شدگی عضله به دنبال ضربه شدید به عضله یا ماندن زیر آوار
3- کاهش شدید جریان خون به اندام و سپس برگشت جریان خون

مثلا کسی که به علت مصرف مواد مخدر یا الکل مدت زیادی روی یک اندام بدون حرکت بخوابد این وضعیت موجب کاهش جریان خون به اندام میشود با تغییر وضعیت بیمار خون مجدداً به اندام میرسد به علت آسیب بافتی که در مدت افتادن روی اندام به وجود آمده است برگشت مجدد جریان خون به آن موجب ترشح مایع میان بافتی به داخل بافت نرم اندام شده که فشار بافت را بالا میبرد .

4- مصرف کورتیکوستروئید

5- بستن محکم دور اندام با باند یا گچ

بررسی و یافته های تشخیصی

بررسی عملکرد عصبی - عروقی پس از شکستگی ضروری است و این ارزیابی با بررسی 5p صورت میگیرد .

- 1- Pain (درد)
- 2- Paalysis (فلج)
- 3- Paresthesia (بی حسی)
- 4- Pallor (رنگ پریدگی)
- 5- Pulslessness (فقدان نبض)

شرح علایم به صورت زیر است

نقایص حسی

بی حسی

عدم تسکین درد و کاهش حس

درد عمیق و زوق زننده

درد علامت ایسکمی عصبی و فلج نشانه آسیب عصب است . پارستزی و کرختی در طول عصب مبتلا از نشانه های اولیه درگیری عصب است .

ارزیابی گردش خون محیطی

بررسی رنگ

درجه حرارت

زمان پرشدن بستر مویرگی

ادم

نبض

یا من اسمہ دواؤ و ذکرہ شفاء

راهنمای
همکار

سندرم

کمپارتمان

کد

محتوا: 470

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱-۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir

مراقبت‌های بعد از فاشیاتومی

➤ به منظور فراهم کردن امکان اتساع برای بافت زخم بخیه زده نمیشود و با استفاده از یک پانسمان استریل آغشته به نرمال سالین پوشانده میشود .
➤ اندام در وضعیت عملکردی آتل بندی و در سطح بالا نگه داشته شود .

➤ بعد از 4 تا 6 ساعت ورزشهای دامنه حرکتی شروع میشود
➤ در طی 3 تا 5 روز با فروکش کردن تورم و خون رسانی بافتی ، ابتدا زخم دبرید و بعد بسته میشود .
➤ اگر مفاصل خم شده است آنها را باز کنید .

عوارض فاشیاتومی

➤ نکروز آوسکولار

➤ عفونت

تهیه کننده: مصطفی جعفری هرنندی

مشاور علمی: دکتر شیروان رستگار "متخصص ارتوپدی"

منبع: برونر 2018

طراحی و تدوین: محمود نصرافهانی "سوپروایزر آموزش سلامت"

بروز رسانی: دفتر آموزش سلامت 1399

انگشتان سرد و رنگ پریده دردست و پا نشان دهنده اختلال در خورسانی شریانی است ، زمان پر شدن بستر مویرگی طولانی میشود (بیش از 3 ثانیه) ، ادم خون رسانی بافتی را کاهش می دهد ، سیانوزه شدن بستر ناخنها نشان دهنده احتقان وریدی است ، ادم ممکن است وجود نبض شریانی را پنهان کند .

نکته: از بین رفتن نبض نشانه انسداد شریان است نه سندرم کمپارتمان

معاینه فیزیکی

➤ لمس (حساسیت لمسی و سفتی)

➤ مشاهده (تورم ، ادم و رنگ پریدگی)

اندازه گیری فشار بافتی واقعی با قرار دادن کاتتر یا سوزن پر از مایع و به وسیله دستگاه اندازه گیری فشار صورت میگیرد (فشار نرمال 8 میلی متر جیوه یا کمتر است) با افزایش فشار کمپارتمان بافتهای عصبی و عضلانی تخریب میشوند . فشار بالای 30 تا 40 میلی متر جیوه به مدت طولانی می تواند موجب اختلال خون رسانی شود .

درمان طبی درمان فوری سندرم کمپارتمان حاد ضروری است در صورت وجود شک به پزشک اطلاع داده شود . درنگ ممکن است منجر به نکروز و قطع عضو شود معمولا با کنترل ادم (بلند کردن اندام تا سطح قلب) ، آزاد کردن وسایل محدود کننده (گچ یا پانسمان) سندرم کمپارتمان درمان میشود .

اگر موارد بالا قادر به خورسانی بافتی و تسکین درد در طی یک ساعت نشوند فاشیاتومی انجام میشود .

فاشیاتومی: دکمپرسیون با انسزیون

